

ПЛАН-КОНСПЕКТ уроку з фінансової грамотності та культури благодійності

"Добро переможе"

з циклу "Уроки щедрості"

Зміст

Розгорнутий план та загальна інформація про урок	3
Конспект уроку. Вступ	5
Питання 1. Знайомство з благодійністю	7
Питання 2. Благодійність в Україні: історія та сьогодення	11
Питання 3. Благодійна допомога в Україні під час війни	15
Питання 4. Як кожен може допомогти наблизити перемогу	21
Контрольні запитання	24
Додаткові завдання	24

Тема уроку "Добро переможе"

Мета уроку: ознайомити учнів з базовими поняттями благодійності та допомогти зробити перші кроки у вихованні культури благодійності як частини комплексного підходу до формування культури фінансової грамотності у школярів під час війни.

Розгорнутий план уроку

Вступ

Питання 1. Знайомство з благодійністю

- 1.1. Основні поняття культури благодійності
- 1.2. Історія виникнення благодійності у світі
- 1.3. Навіщо дітям займатися благодійністю?

Питання 2. Благодійність в Україні: історія та сьогодення

- 2.1. Благодійність в Україні від Київської Русі до сучасності
- 2.2. Хто і як допомагає українцям перемогти у війні проти агресора

Питання 3. Благодійна допомога в Україні під час війни

- 3.1. Сфери благодійності та соціальні групи, які потребують допомоги під час війни
- 3.2. Види благодійності: гуманітарна допомога та волонтерство
- 3.3. Що означає фандрейзинг та хто ним займається під час війни

Питання 4. Як кожен може допомогти наблизити перемогу

- 4.1. Заходи, які можна організувати в школі або самостійно
- 4.2. Історії, що надихають, про дітей, які займаються благодійністю

Терміни, які учні вивчать під час уроку: волонтерство, меценат, вдячність, співпереживання, милосердя, фінансова допомога, матеріальна допомога, біженець, внутрішньо переміщена особа, фандрейзинг, благодійний фонд.

По завершенню уроку учні будуть знати:

- визначення благодійності;
- які благодійні заходи можна організувати;
- як і коли в Україні виникла благодійність;
- хто потребує допомоги в Україні під час війни;
- хто надає допомогу Україні під час війни.

По завершенню уроку учні будуть вміти:

- розрізняти різні види благодійності;
- відрізняти справжніх волонтерів від шахрая.

Матеріали є доповненням до проведення у школі уроків з предметів "Читання", "Я досліджую світ" або "Географія" та можуть використовуватися для проведення виховної чи класної години.

Конспект уроку

Вступ

Привітання та ознайомлення учнів з темою заняття.

Інформація для вчителя:

Після спроби анексії Криму, окупації Донбасу та гібридного нападу на Україну, Російська Федерація розпочала повномасштабне вторгнення 24 лютого 2022 року. Сьогодні Росія продовжує бомбардувати мирні українські міста. Це – загарбницька війна. Мирна Україна змушена зі зброєю в руках стати на захист нашої територіальної цілісності, незалежності та свободи.

Але навіть перед лицем ворога українці не втрачають віри, тому що знають, що добро завжди перемагає зло, а світло – темряву.

Питання до учнів:

Чому важливо допомагати іншим в умовах війни? Як благодійність наближає нашу перемогу у війні?

Інформація для вчителя:

Уся Україна об'єднала сили, щоб протистояти збройній агресії РФ, яка територіально та кількісно значно більше за Україну. На жаль, ворог руйнує нашу інфраструктуру, наші підприємства, житлові будинки, школи та лікарні. Попри це, українці вистояли та надихнули весь світ своєю рішучістю. Весь світ говорить про героїчний супротив України і готовий допомагати.

Щоб вистояти і перемогти ми повинні допомагати одне одному. Кожен на своєму місці. Допомагати національному захисту, волонтерській спільноті, медичній системі, піклуватися про своїх близьких і дбати про тих сусідів чи знайомих, які цього потребують.

"Наша хоробра боротьба надихає людей у багатьох країнах. Уряди іноземних держав підтримують Україну в цій боротьбі, надаючи військову, гуманітарну й політичну допомогу. Прості громадяни допомагають нашим переселенцям, які тікають від війни, – відчиняють для українців двері своїх осель, діляться хлібом і одягом, навчають наших

дітей. Громадяни різних країн по всій планеті виходять на площі своїх міст із синьо-жовтими прапорами, щоб висловити підтримку українцям", – Володимир Зеленський.

Отже, про те, як допомагати іншим в умовах війни та наблизити нашу перемогу, поговоримо сьогодні на уроці, присвяченому культурі благодійності як комплексній складовій фінансової грамотності та називається "Добро переможе".

Слава Україні!

Питання І. Знайомство з благодійністю

1.1. Основні поняття культури благодійності

Питання до учнів:

Діти, чи доводилось вам чути про благодійність? Як ви розумієте це слово?

Можливі відповіді:

добрі вчинки, гуманітарна допомога, збір коштів на лікування, волонтерство, допомога потребуючим, меценатство, безповоротна допомога, любов до людей, співчуття, безкорисливість, спонсорство, пожертвування, милостиня.

Визначення:

Благодійність – це здійснення добрих справ будь-якого формату, масштабу та тематики, на які людина віддає частину ресурсу, не очікуючи зиску для себе.

Культура благодійності – це поширення звички робити добрі справи.

Питання до учнів:

Діти, як ви вважаєте, як часто варто займатися благодійністю? У яких випадках?

Відповіді.

Допомагати потрібно не лише, коли трапилась велика біда, а постійно.

Пропоную познайомитися з іншими поняттями, які ви згадували раніше:

Спонсорство – надання грошової допомоги для втілення задуму, проєкту. Передбачає також опосередковану рекламну діяльність спонсора.

Пожертвування – дарування коштів, речей або прав у загальнокорисних цілях. Пожертви можуть робити як на користь окремих людей, так і організацій, наприклад, лікарень, церков, музеїв чи навіть міст.

Милостиня – виявлення турботи до осіб, які цього потребують, у різних формах, переважно матеріальній.

1.2. Історія виникнення благодійності

Питання до учнів:

Діти, як ви вважаєте, у який історичний період виникла благодійність? *Відповіді.*

Ще за первісного ладу люди розуміли, як важливо допомагати ближнім, дбати про хворих та немічних, турбуватися про старих і малих.

Цікавий факт

Поняття "благодійність" виникло разом з першими цивілізаціями. У Стародавньому Єгипті, Межиріччі, Індії, Китаю у VIII–V століттях до нашої ери люди розуміли важливість благодійності та вважали її чеснотою.

Питання до учнів:

Діти, чи знаєте ви, як називають людей, які допомагають письменникам, музикантам та іншим митцям?

Відповіді.

Різновидом благодійності є меценатство – допомога діячам культури та мистецтва: письменникам, музикантам та іншим митцям.

Цікавий факт

Меценат – ім'я давньоримського діяча, покровителя мистецтв, друга відомих поетів Горація та Вергілія.

Питання до учнів:

Діти, чи пам'ятаєте ви, чиї портрети зображені на банкнотах та монетах 1 та 2 гривні?

Правильні відповіді:

1 гривня – Володимир Великий

2 гривні – Ярослав Мудрий

Банкноти 1 та 2 гривні

Монети 1 та 2 гривні

Вам буде цікаво дізнатись, що ці князі Київської Русі також займались благодійністю: Володимир Великий зобов'язав духовенство опікуватися знедоленими. Він визначив десятину на утримання церков, монастирів, лікарень тощо. Нужденні могли прийти до його двору та харчуватися там, а тим, хто не могли прийти самостійно відправляли вози з хлібом, рибою, м'ясом, квасом та медом. На княжі банкети запрошували не тільки дружину та бояр, а й нужденних.

Ярослав Мудрий будував школи для сиріт, а ще й вніс до Церковного та Земського статутів окремі розділи, які вводили благодійність на законодавчий рівень.

1.3. Навіщо дітям займатися благодійністю

Питання до учнів:

Діти, як на вашу думку, чи приємно допомагати іншим? Вам самим подобається допомагати іншим або, можливо, отримувати допомогу? *Відповіді.*

Займаючись благодійністю, людина відчуває задоволення, переживаючи відчуття вдячності. **Вдячність** – це визнання отриманого нами добра, наприклад, уваги, добродійства чи послуги, а також різні способи виявлення цього почуття на ділі.

Вдячні люди постійно думають і помічають хороше навколо себе, тому вони щасливіші та задоволеніші життям. Наприклад, коли ми дбаємо про природу, ми дбаємо про себе, створюючи для себе кращі умови для життя.

В основі благодійності – відчуття співпереживання, тобто можливість поставити себе на місце іншої людини та відчувати те, що й вона. **Співпереживання** – важливе вміння у сучасному світі, воно допомагає розуміти інших людей, знаходити друзів, будувати міцні стосунки у родині та навіть досягати успіху в навчанні і на роботі.

Дітям, які самі займаються благодійністю, легше навчитись цінувати допомогу та помічати такі вчинки навколо себе і допомогу, яку їй надають інші люди. Це допомагає розвинути вдячність, співчуття, милосердя. Добрі справи допомагають розвинути вміння вести за собою, бути креативними й творчими, критично мислити, відчувати й розуміти емоції.

Визначення:

Милосердя – прагнення допомогти тим, хто має в цьому потребу, утілення високої любові до ближніх.

Як ми бачимо, саме завдяки співпереживанню та милосердю навіть населення країн, які розташовані на іншій частині земної кулі, побачивши фотографії зруйнованих українських міст та селищ, Бучі, Ірпеня, Бородянки, Маріуполя та багатьох інших, готові допомагати Україні.

Питання 2. Благодійність в Україні: історія та сьогодення

2.1. Благодійність в Україні від Київської Русі до сучасності

Питання до учнів:

Діти, як вам вже відомо, благодійність на наших землях існувала ще з часів Київської Русі. Раніше ми згадували двох князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого, спробуйте вгадати, хто з відомих українців також займався благодійністю?

Відповіді.

Інформація для вчителя:

Володимир Мономах не скупився на допомогу речами та грошима. У "Повчанні дітям" (1114 р.) говорив про важливість опіки над бідними і страждальцями. Сестра правителя Анна Всеволодівна відкрила в Києві училище для дівчат різних верств населення, у якій сама часто викладала.

У XV–XVII століттях благодійність була прерогативою християнських братств, вони допомагали братам, які зубожіли або потрапили в біду, опікувалися удовами, бідними, немічними, відкривали та утримували шпиталі, сиротинці. Також виступали меценатами друкарської та шкільної справ.

Серед відомих українських меценатів тих часів – князь Василь-Костянтин Острозький, гетьмани Іван Скоропадський та Петро Конашевич-Сагайдачний, митрополит Андрій Шептицький, родини Симиренків та Алчевських.

У XVIII–XIX століттях діяли такі меценати як Григорій Галаган, Дмитро Троцинський, Єлизавета Милорадович.

У XIX–XX століттях були створені перші благодійні організації.

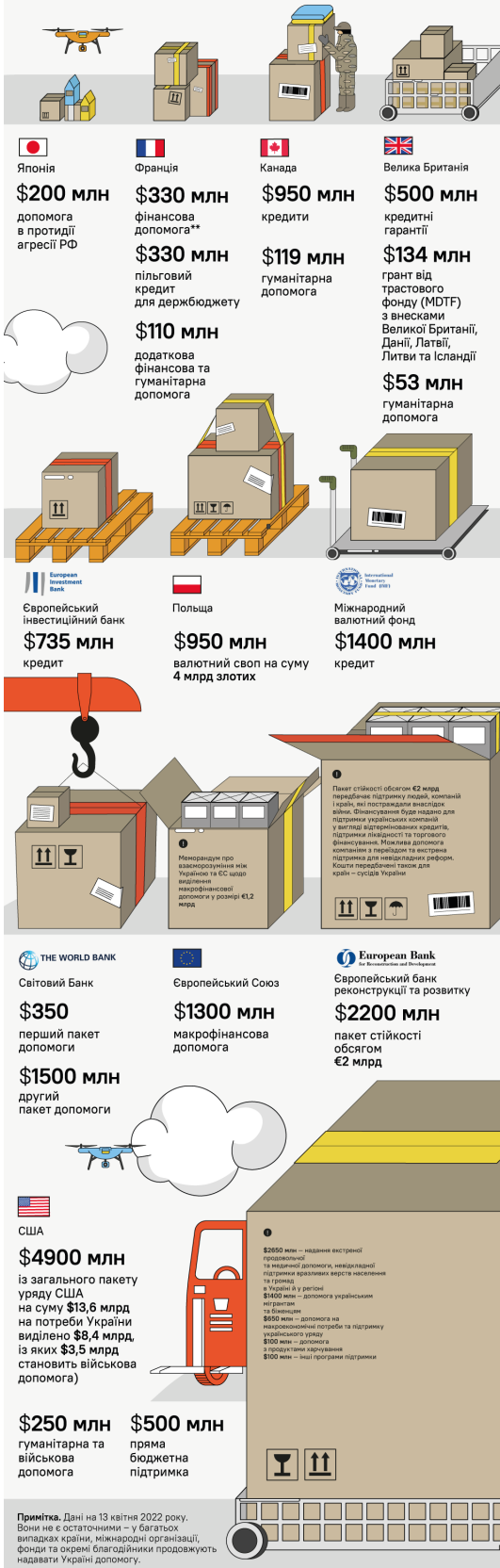

Forbes | Цифри війни

Фінансова та гуманітарна допомога для України

\$18 000 000 000 *

* Сума не включає військову допомогу

Благодійна організація – офіційне об'єднання створене для надання допомоги окремим особам, в окремих сферах або всьому суспільству.

Цікавий факт

15 жовтня 1615 року меценатка Галшка Гулевичівна підписала дарчу на садибу із землями на київському Подолі, де відкрили Київську братську школу, з якої бере початок Києво-Могилянська Академія.

Дізнатись більше про українських благодійників та благодійниць можна тут <https://bit.ua/2020/11/metsenaty/>.

2.2. Хто і як допомагає українцям перемогти у війні проти агресора

Питання до учнів:

Хто із знаменитостей заявив про свою підтримку України?

Можливі відповіді:

Герцог і Герцогиня Кембриджські, Її Величність Королева Єлизавета II, Анджеліна Джолі, Шон Пенн, Біллі Айліш, Сери Пол Маккартні, Елтон Джон і Стінг. Річард Бренсон, Джоан Роулінг, Стівен Кінг, подружжя Бекхемів, Бенедикт Камбербетч, музиканти Queen, Pink Floyd, Deep Purple, Ед Ширан, U2, актори Г'ю Лорі, Стівен Фрай, Кіт Харінгтон, Емілія Кларк, Деніел Редкліфф та багато інших.

Цікавий факт

Світ об'єднався у підтримці України. Навіть без урахування військової допомоги її обсяг досяг одинадцятизначних сум у доларовому еквіваленті. Поки це в рази менше, ніж оцінка матеріальних збитків від війни, але сума надходжень продовжує зростати.

Питання до учнів:

Діти, як ви вважаєте, які країни зараз найбільше підтримують Україну?

Відповіді.

Інформація для вчителя:

Серед окремих країн найбільшу підтримку надають **США** – 21 травня Президент США Джо Байден підписав закон, який передбачає **40 мільярдів доларів** допомоги Україні, які будуть спрямовані на військову і гуманітарну підтримку країни.

Дізнатись детальніше, як саме будуть спрямовані кошти можна тут <https://cutt.ly/IN0e6Ae>.

Від початку повномасштабного російського вторгнення США надали Україні допомогу на близько 3,9 мільярда доларів (<https://cutt.ly/hH0ezDA>).

19 травня **країни "Великої сімки"** домовились виділити Україні **18 мільярдів доларів** та готові зробити більше, якщо в цьому буде необхідність.

18 травня **Європейська комісія** запропонувала план допомоги Україні та її повоєнної відбудови, що передбачає довгострокові реформи й інвестиції, а також негайну коротко-термінову макрофінансову допомогу в обсязі **9 мільярдів євро** у 2022 році.

Детальніше про політичну, гуманітарну, фінансову та військову допомогу ЄС Україні від початку російської агресії можна дізнатись тут <https://cutt.ly/GH0pFYd>.

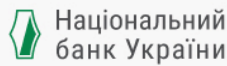
За даними на 13 квітня 2022 року Канада та Польща підтримали Україну приблизно на \$1 млрд.

Свій внесок у захист українців роблять не тільки уряди та міжнародні організації, але й громадяни та благодійні фонди. Як підрахував Forbes, найуспішніші приватні ініціативи сягають десятків мільйонів доларів і співставні зі внесками окремих європейських країн. Пропонуємо ознайомитися, від кого Україна отримала найбільше фінансової та гуманітарної допомоги (без урахування військової допомоги, див Інфографіку).

Forbes | Цифри війни

Збори фондів, компаній та приватних осіб на підтримку України

\$511 млн

Спеціальний рахунок Національного банку України на підтримку Збройних сил

\$71 млн

Сума у криптовалюті, що надійшла на офіційні гаманці Мінцифри на підтримку Збройних сил

\$25 млн

Компанія Google та її співробітники – на допомогу українцям, що постраждали від війни

\$36 млн

Фонд Міли Куніс та Ештона Катчера (включаючи \$3 млн особисто від родини)

\$21 млн

Благодійний фонд Razom

\$28 млн

Червоний Хрест України – гуманітарна допомога населенню України

\$18 млн

Благодійний фонд «Київська школа економіки»

\$27 млн

Blue/Yellow – військовослужбовцям, волонтерам та силам територіальної оборони, які борються за свободу України

\$15 млн

Nova Ukraine, американська неприбуткова організація

Примітка. Дані на 13 квітня 2022 року. Вони не є остаточними – у багатьох випадках країни, міжнародні організації, фонди та окремі благодійники продовжують надавати Україні допомогу.

На спеціальні рахунки НБУ надійшло:

- для підтримки Збройних сил понад пів мільярда доларів США в еквіваленті;
- на гуманітарні потреби понад \$ 40 мільйонів в еквіваленті.

У корпоративному секторі найбільше збрала спільна ініціатива Epic Games та Microsoft – \$144 млн, а серед українських приватних благодійників – фонд "Повернись живим" – \$114 млн.

Більше про фінансову та гуманітарну допомогу за посиланням <https://cutt.ly/GHukGh1>.

Питання 3. Благодійна допомога в Україні під час війни

3.1. Сфери благодійності та соціальні групи, які потребують допомоги під час війни

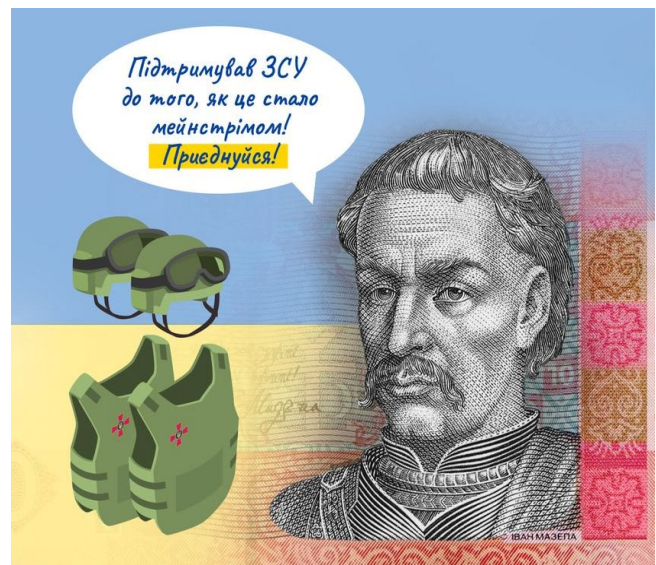
Питання до учнів:

Діти, на вашу думку, які сфери життя потребують благодійної допомоги?

Можливі відповіді:

Насправді спектр благодійності дуже широкий, звісно під час війни найактуальнішими є: допомога армії, медицина та охорона життя та здоров'я, підтримка переміщених осіб та соціальний захист, допомога дітям, постраждалим від війни, гуманітарна допомога.

Наприклад, благодійність під час війни – це плести маскувальні сітки для ЗСУ, готувати їжу та пекти хліб для тих, хто постраждав від війни і не має або не може купити продукти, доставляти ліки хворим, передавати швидкі й пожежні машини.

У тих місцях, де немає бойових дій, можна також займатися і іншими благодійними справами: прибирання міського парку, берега озера, висаджування рослин – це сфера екології. Благодійністю є також освіта, навчання, передання знань, зокрема професійних, молодшим, літнім людям тощо. У сфері захисту тварин можна допомагати через волонтерство у притулках, оплату тваринам їжі та ліків, допомогу у пошуку їхнього нового дому. У галузі спорту можна влаштовувати благодійні забіги та інші змагання. У галузі культури та мистецтва – картинні та фотовиставки, розігрувати благодійні спектаклі, організувати концерти тощо.

Питання до учнів:

Діти, на вашу думку, яким соціальним групам може бути потрібна благодійна допомога під час війни?

Можливі відповіді:

Звісно, у різний час допомоги можуть потребувати різні люди. Це і вихованці дитячих будинків, люди похилого віку, ветерани, важкохворі, самотні батьки і матері люди з інвалідністю, малозабезпечені та інші.

Під час війни, крім військових, велику групу людей, які потребують допомоги складають внутрішньо переміщені особи та біженці. Часто це люди, які втратили своє житло та майно та вимушені було тікати з власних домівок, щоб урятувати власне життя.

3.2. Види благодійності: гуманітарна допомога та волонтерство

Питання до учнів:

Діти, ми вже знаємо з вами, що благодійна допомога дуже потрібна і багато справ та людей потребують її. Деякі приклади благодійності ми щойно розглядали. Спробуймо тепер визначити, які бувають види благодійної допомоги?

Відповіді.

Ви правильно помітили, що є випадки, коли люди жертвують гроші, одяг чи інші потрібні та цінні речі тим, хто цього потребує. Така допомога називається **матеріальною**. Звісно, речі, які ми жертвуємо, повинні бути у доброму стані.

Надання допомоги у вигляді грошей називається **фінансовою допомогою**.

А є інші випадки, коли людина віддає свою працю, час та знання для служіння іншим людям. Така благодійна допомога називається **нематеріальною** або **волонтерством**.

Визначення:

Гуманітарна допомога – цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного

стану, зокрема внаслідок стихійного лиха, аварій, епідемій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення.

Цікавий факт

Загалом допомогу Україні в тому або іншому вигляді надали більше п'ятдесяти країн світу, гуманітарну та фінансову – понад 30 іноземних компаній, а також низка міжнародних організацій.

Основні види гуманітарної допомоги: притулок, харчування, вода, санітарія (засоби особистої гігієни), медична допомога та освіта.

Цікавий факт

За два дні (2-3 березня) Україна отримала понад 1000 тонн гуманітарної допомоги із 12 країн, повідомили у Мінсоцполітики.

Серед надходжень: 375 тонн продуктів, 147 тонн одягу, 90 тонн засобів особистої гігієни, 35 тонн медикаментів, 324 тонни інших товарів. Цей список постійно поповнюється, наприклад Південна Корея 15 березня виділила 800 тис. доларів на різноманітне оснащення для військових (каска, палатки, аптечки).

Більше інформації про надану Україні допомогу тут <https://cutt.ly/3Hpu4MH>.

Важливо

Продаж гуманітарної допомоги – це кримінальний злочин. Закон України передбачає, що під час воєнного стану (який нині діє в Україні) він карається позбавленням волі на строк від п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади та з конфіскацією майна

Волонтерство – це добровільна благодійна допомога, яка полягає у безоплатній діяльності, наданні послуг чи виконанні робіт.

Людина, яка займається волонтерством, називається волонтером.

Волонтерство має багато напрямів, це може бути і турбота про природу та довкілля чи тварин, допомога певним категоріям людей або надання певних професійних послуг безоплатно.

Цікавий факт

Кількість людей, які хочуть займатися волонтерством, в Україні тільки зростає. Лише через платформу Української Волонтерської Служби подали заявки 43,5 тисячі волонтерів, а до чатів долучилось близько 100 тисяч нових користувачів.

Під час війни важливості та необхідності набули ті напрямки волонтерства, якими до цього займались в більшості профільні фонди: допомога військовим, пошук ліків, гуманітарна допомога.

Крім того, з'явилися нові напрямки. Наприклад, служби, які ремонтують вибиті після обстрілів вікна або рятують залишених вдома домашніх тварин.

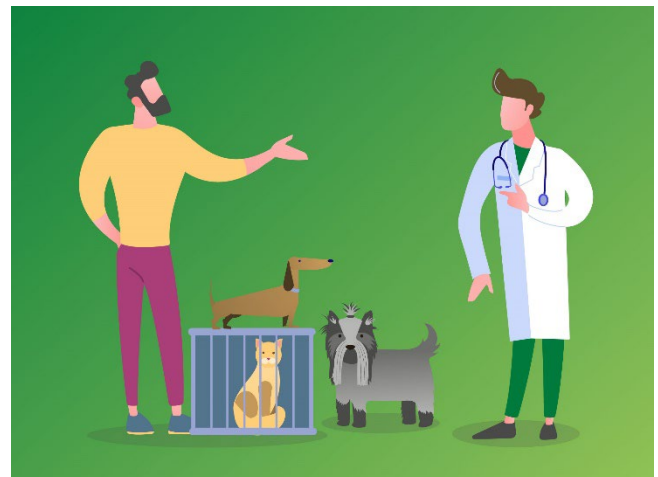
Через війну багато людей залишили свої домівки. Тільки з Києва за час бойових дій евакуювався кожен другий.

У поспіху деякі люди залишають своїх домашніх улюбленців зачиненими у квартирах та будинках. Але без води та їжі тварини приречені на смерть. Для їхнього порятунку було створено організацію "Зоопатруль".

За три тижні волонтери врятували вже понад 200 тварин, а ще 500 улюбленців вдалось визволити простим людям, які подивились відео-інструкції в соціальних мережах "ЗооПатруля".

Дізнатись більше можна тут

<https://cutt.ly/KHpggpw>.

Як відрізнити шахраїв від волонтерів

Шахраї часто пишуть однакові повідомлення про допомогу в різних чатах і відразу просять скинути гроші на картку. А ще створюють фейкові акаунти з іменами відомих волонтерів і особисто просять кошти. "Пам'ятайте: волонтери ніколи не пишуть незнайомим людям з такими проханнями. Якщо ви знаєте волонтера особисто, повідомте про те, що хтось під його іменем збирає кошти", – просять в Українській Волонтерській Службі.

Як перевірити волонтера:

1. Погугліть номер телефону або скористайтесь мобільним додатком "Ти хто".
2. Перевірте соцмережі: чи звітує волонтер про свою діяльність.
3. Переказуйте гроші на офіційні рахунки організацій.
4. Знайдіть організацію за кодом ЄДРПОУ. Перевірте, чи звітує вона про діяльність та витрачені кошти.
5. Попросіть надати документи. Не бійтесь уточнювати деталі та просити додаткове підтвердження інформації.

3.3. Що означає фандрейзинг та хто ним займається під час війни

Питання до учнів:

Діти, чи зустрічали ви термін "Фандрейзинг" чи знаєте ви, що він означає? *Можливі відповіді.*

Інформація для вчителя:

Фандрейзинг – збір коштів якою-небудь організацією (часто некомерційною) або компанією на реалізацію свого проекту.

Лідери фандрейзингу серед українських інституцій – Національний банк, на спецрахунок якого надійшло пів мільярда доларів, та Мінцифри, яке залучило на свої криптогаманці понад \$71 млн.

Цікаво знати

Президент України Володимир Зеленський ініціював створення глобального проекту United24, який має на меті об'єднати людей з усього світу у їхньому бажанні допомогти нашій державі.

Перша складова [United24](#) – однойменна платформа для збору коштів на підтримку України. Головна мета – збільшити обсяги пожертв на користь держави, забезпечити ефективність і прозорість їх розподілу. United24 має на меті об'єднати весь світ для підтримки України – від урядів держав до міжнародних фондів, від промислових гігантів до модних брендів, від зірок кіно та музики до громадських і політичних діячів, а також громадян різних країн світу. Завдання фандрейзингової платформи United24 – стати головним вікном для збору благодійних пожертв на підтримку нашої держави. Допомога розподілятиметься за трьома напрямками: оборона та розмінування, гуманітарна й медична допомога, відбудова України.

Питання до учнів:

Діти, чи знаєте ви, хто займається фандрейзингом під час війни в Україні? Спробуйте здогадатись, які суми їм вдається залучати?

Можливі відповіді.

Інформація для вчителя:

Топ-5 фандрейзерів (недержавні компанії), які залучали гроші у широкого кола людей та компаній на потреби ЗСУ чи українців, постраждалих від війни за даними Форбс (повний перелік можна подивитись за посиланням <https://cutt.ly/DHphjaN>):

1. **"Повернись живим"**. Зібрано: \$114 млн на допомогу армії
2. **Ініціатива Міли Куніс та Ештона Кутчера**. Зібрано: **\$35,7 млн** на допомогу українцям
3. **Благодійний фонд Razom**. Зібрано: **\$21 млн** на гуманітарну допомогу
4. **Благодійний фонд "Київська школа економіки" (KSE Foundation)**. Зібрано: \$18 млн на захист, медицину та гуманітарну допомогу
5. **Nova Ukraine, американська неприбуткова організація**. Зібрано: **\$15 млн** на медицину та гуманітарну допомогу.

Питання 4. Як кожен може допомогти наблизити перемогу

4.1. Заходи, які можна організувати в школі або самостійно

Питання до учнів:

Учні, які благодійні заходи ви знаєте? Можливо, ви навіть брали участь у якомусь із них?

Можливі відповіді:

Ярмарок, аукціон, марш, хода, забіг, волонтерство, шефство, толока, благодійний концерт, фото/аудіо-творчість, благодійні скрині, майстер-клас, різні форми просвіти тощо.

Інформація для вчителя:

Справді, існує досить велика кількість різноманітних благодійних заходів. Пропоную познайомитися з деякими з них.

Ярмарок – спеціально організований і тимчасовий ринок продажу товарів, кошти від продажу яких підуть на заздалегідь визначену благодійну справу.

Аукціон – спеціально організований ринок продажу товарів, де праву придбати річ отримує той покупець, який запропонував найвищу ціну.

Школа може організувати благодійний ярмарок чи аукціон, на якому учні можуть продавати речі, які зробили власноруч – від хендмейду до домашніх солодощів. Також можна спробувати онлайн-формат, наприклад, створити відповідну групу у Facebook.

Толока – виконання великого обсягу праці гуртом, швидко і безоплатно. Під час толоки можна зібрати та розсортувати сміття у лісі чи біля водойми, прибрати опале листя, прибрати у власному класі та відмити застарілі плями, помити вікна, висадити та полити квіти та інші рослини.

Благодійний концерт або вистава – це та сама вистава, кошти від продажу квитків на яку підуть на благодійність. Це може бути творчий вечір, тематична виставка або концерт.

Ідея: можна написати кулінарну книгу або записати музику на диск, а отримані гроші направити на благодійність!

Важливо

Якщо ви використовуєте фотографії людей для публікацій, обов'язково потрібно отримати їхню згоду, це стосується, як друківаних оголошень так і онлайн-заходів.

4.2. Історії, що надихають, про дітей, які займаються благодійністю

Четверо Одеських дітлахів в імпровізованому кіоску продають іграшки, а виручені кошти передають армії та переселенцям. Усе почалося з того, що хлопці, разом з батьками, допомагали виготовляти маскувальні сітки у волонтерському центрі. Своєю ж справою вони займаються після навчання, а під час повітряної тривоги біжать в укриття, оскільки живуть неподалік.

Повна історія за QR-кодом або тут <https://cutt.ly/kHiTSoZ>

14-річний школяр Андрій із Луцька "оббивав пороги" центру допомоги ЗСУ та наполягав на своїй допомозі. Завдяки своїй наполегливості, Андрій, у вільний від навчання час, допомагає лущити горіхи, що поїдуть до бійців ЗСУ та займався усім чим може, аби наблизити перемогу країни.

Повна історія за QR-кодом або тут <https://cutt.ly/JHiYBDK>

6-річний хлопчик із Сумщини віддав ЗСУ квадрокоптер, який йому подарував батько на день народження. Юний хлопчисько, дізнавшись, що українські військові потребують дронів вирішив подарувати його задля якнайшвидшого настання миру в країні.

Повна історія за QR-кодом або тут <https://cutt.ly/GHiY903>

Шестирічна Соломійка з Дніпра збирає гроші для українських "супергероїв" Збройних сил України, граючи на флейті. За два дні дівчинка збрала необхідну суму, щоб придбати один бронезилет. Але на цьому юна волонтерка не зупинилася. Вирішила, що й надалі буде допомагати військовим.

Повна історія за QR-кодом або тут <https://cutt.ly/VHiUkFb>

Задля допомоги військовим придбати бронезилет, семирічна Варя вирішила віддати свої збереження. Але, як виявилось, цієї суми було замало і дівчинка пішла продавати квіти на вулицю. Для того, щоб заробити, дівчинка вийшла з плакатом "Купи квітку, а я куплю бронік для нашого солдата" і почала продавати квіти.

Повна історія за QR-кодом або тут <https://cutt.ly/7HiUFyF>

Хлопчик років п'яти-шести віддав працівникам супермаркету в Латвії свою скарбничку зі словами: "Я хочу, щоби в Україні більше не гинули люди".

Аби подякувати хлопчику, влада Латвії та мер Києва Віталій Кличко, розшукують юного волонтера.

Допомога не завжди буває публічною.

Повна історія за QR-кодом або тут <https://cutt.ly/KHiU8AM>

Контрольні запитання

1. Яку діяльність називають благодійною?
2. Коли виникла благодійність? Кого з відомих благодійників минулого або сучасності ти знаєш?
3. Яку користь отримують люди, які займаються благодійністю?
4. Хто найбільше потребує допомоги? Назвіть декілька варіантів.
5. У які сфери українці надають найбільше благодійної допомоги? Назвіть декілька варіантів.
6. Які види благодійності існують?
7. Що таке волонтерство? Що таке філантропія?
8. Які країни найбільше займаються благодійністю? На твою думку, що впливає на те, наскільки активно жителі певної країни долучаються до благодійної діяльності?
9. Які благодійні заходи можна організувати у школі?
10. Яка історія дитячої благодійності вразила вас найбільше? Чому?

Додаткові завдання

- Для учнів молодшої школи пропонуємо провести конкурс малюнків "Дякую ЗСУ за захист України".
- Для учнів середньої школи пропонуємо конкурс есе українською мовою на одну з тем "Чому Україна перемаже агресора у цій війні", "Лист українському солдату" та "Діти проти війни".
- Для учнів старшої школи пропонуємо організувати конкурс відео–звернень до дітей світу різними мовами із закликом допомогти Україні у війні з агресором.

Роботи (малюнки, есе та відео звернення) відправляйте на пошту finlit@bank.gov.ua у строк до 17.06.2022 та розміщуйте у соціальних мережах з хештегом #kids4peace.

Найкращі роботи будуть розміщені на сторінках НБУ у соціальних мережах.

Електронне навчальне видання

План-конспект уроку з фінансової грамотності та культури благодійності
для учнів початкової, середньої та старшої школи
на тему
"Добро переможе"

Укладачі: Ролік Вікторія, Сидоренко Тетяна

Художнє оформлення: Башкевич Наталія

Літературний редактор: Лущиків Євген

Травень 2022 рік

Національний банк України

01601 м. Київ

вул. Інститутська 9

<https://bank.gov.ua/>

Відгуки, пропозиції та зауваження
надсилайте на електронну адресу: finlit@bank.gov.ua

